ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

29. července 2010 *

Ve věci C-151/09,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Juzgado de lo Social Único de Algeciras (Španělsko) ze dne 26. března 2009, došlým Soudnímu dvoru dne 28. dubna 2009, v řízení

Federación de Servicios Públicos de la UGT (UGT-FSP)

proti

Ayuntamiento de La Línea de la Concepción,

María del Rosario Vecino Uribe,

Ministerio Fiscal,

* Jednací jazyk: španělština.

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda senátu, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis, J. Malenovský (zpravodaj) a D. Šváby, soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Ministerio Fiscal J. L. M. Retaminem, jako zmocněncem,

– za španělskou vládu B. Plaza Cruz, jako zmocněnkyní,

– za Komisi Evropských společenství J. Enegrenem a R. Vidal Puigem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 6. května 2010,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 6 odst. 1 směrnice Rady 2001/23/ES ze dne 12. března 2001 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se zachování práv zaměstnanců v případě převodů podniků, závodů nebo částí podniků nebo závodů (Úř. věst. L 82, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 98).

2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi na jedné straně Federación de Servicios Públicos de la UGT (UGT-FSP) a na straně druhé Ayuntamiento de La Línea de la Concepción (dále jen „Ayuntamiento de La Línea"), M. del Rosario Vecino Uribe a devatenácti dalšími žalovanými, jakož i Ministerio Fiscal ve věci odmítnutí Ayuntamiento de La Línea uznat postavení zákonem uznaných zástupců zaměstnanců osobám zvoleným za účelem plnění této funkce v různých podnicích, které byly držiteli koncesí na výkon veřejných služeb převedených na uvedenou obec.

Právní rámec

Právní úprava Unie

3 Směrnice 2001/23 provedla kodifikaci směrnice Rady 77/187/EHS ze dne 14. února 1977 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se zachování práv zaměstnanců v případě převodů podniků, závodů nebo částí podniků nebo závodů (Úř. věst. L 61, s. 26), ve znění směrnice Rady 98/50/ES ze dne 29. června 1998 (Úř. věst. L 201, s. 88).

4 Třetí bod odůvodnění směrnice 2001/23 uvádí, že „[j]e proto nezbytné stanovit opatření na ochranu zaměstnanců pro případ změny zaměstnavatele, zejména zajistit zachování jejich práv".

5 Článek 1 odst. 1 této směrnice stanoví:

„a) Tato směrnice se vztahuje na veškeré převody podniku, závodu nebo části podniku nebo závodu na jiného zaměstnavatele, které vyplývají ze smluvního převodu nebo sloučení;

b) S výhradou písmene a) a následujících ustanovení tohoto článku se převodem podle této směrnice rozumí převod hospodářské jednotky, která si zachovává svou identitu, považované za organizované seskupení prostředků, jehož cílem je vykonávat hospodářskou činnost jako činnost hlavní nebo doplňkovou;

c) Tato směrnice se vztahuje na veřejné a soukromé podniky vykonávající hospodářskou činnost s cílem dosáhnout zisku nebo bez tohoto cíle. Správní reorganizace orgánů veřejné správy nebo převod správních funkcí mezi orgány veřejné správy není převodem ve smyslu této směrnice."

6 Článek 2 odst.1 uvedené směrnice stanoví:

„Pro účely této směrnice se:

[…]

c) ‚zástupci zaměstnanců' a souvisejícími výrazy rozumí zástupci zaměstnanců podle právních předpisů nebo zvyklostí členských států;

[…]"

7 Podle článku 6 téže směrnice:

„1. Zachová-li si podnik, závod nebo část podniku nebo závodu samostatnost, zůstávají status a funkce zástupců nebo zastoupení zaměstnanců dotčených převodem zachovány ve stejné míře a za stejných podmínek jako přede dnem převodu na základě právních a správních předpisů nebo dohod za předpokladu, že podmínky nezbytné pro vytvoření zastoupení zaměstnanců jsou splněny.

První pododstavec se nepoužije, pokud jsou podle právních a správních předpisů nebo zvyklostí členských států nebo podle dohody se zástupci zaměstnanců splněny podmínky nezbytné pro nové jmenování zástupců zaměstnanců nebo pro znovuvytvoření zastoupení zaměstnanců.

Je-li převodce předmětem konkurzního řízení nebo obdobného úpadkového řízení, které bylo zahájeno s cílem likvidace majetku převodce a probíhá pod dohledem příslušného orgánu veřejné moci (kterým může být správce konkurzní podstaty schválený příslušným orgánem veřejné moci), mohou členské státy přijmout opatření nezbytná k zajištění toho, aby převádění zaměstnanci byli řádně zastoupeni až do nových voleb nebo jmenování zástupců zaměstnanců.

Nezachová-li si podnik, závod nebo část podniku nebo závodu samostatnost, přijmou členské státy opatření nezbytná k zajištění toho, aby převádění zaměstnanci, kteří byli zastoupeni před převodem, byli nadále řádně zastoupeni po dobu nezbytnou pro nové vytvoření nebo jmenování zastoupení zaměstnanců v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi.

2. Skončí-li funkční období zástupců zaměstnanců dotčených převodem v důsledku tohoto převodu, požívají tito zástupci i nadále ochrany stanovené právními předpisy, nařízeními [stanovené právními a správními předpisy] nebo zvyklostmi členských států.“

Vnitrostátní právní úprava

8 Směrnice 2001/23 byla provedena do španělského práva královským nařízením s mocí zákona č. 1/1995 ze dne 24. března 1995, kterým se schvaluje přepracované znění zákona o statutu zaměstnanců (BOE č. 75, ze dne 29. března 1995, s. 9654), ve znění zákona 12/2001 ze dne 9. července 2001 (BOE č. 164, ze dne 10. července 2001, s. 24890, dále jen „statut zaměstnanců“).

9 Článek 44 statutu zaměstnanců stanoví:

„1. Převod podniku, závodu nebo samostatné výrobní jednotky podniku nevede automaticky k ukončení pracovních poměrů; na nového zaměstnavatele přechází práva a povinnosti předchozího zaměstnavatele v rámci pracovní smlouvy a sociálního zabezpečení, včetně závazků souvisejících s důchodovým pojištěním, za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy a obecně veškeré závazky v oblasti doplňkového sociálního zabezpečení, které na sebe vzal převodce.

[…]

5. Pokud si převáděný podnik, závod nebo výrobní jednotka zachovají samostatnost, změna zaměstnavatele nemá sama o sobě za důsledek zánik mandátu zástupců zaměstnanců, kteří nadále vykonávají své funkce za stejných podmínek jako dříve.“

10 Článek 67 odst. 1, *in fine*, statutu zaměstnanců stanoví možnost uspořádat doplňovací volby v podniku v reakci na zvýšení počtu zaměstnanců následovně:

„Doplňovací volby mohu být uspořádány v důsledku odstoupení, odvolání nebo za účelem přizpůsobení zastoupení zaměstnanců zvýšení počtu zaměstnanců. Kolektivní smlouvy stanoví opatření nezbytná k tomu, aby bylo zastoupení zaměstnanců přizpůsobeno podstatnému snížení počtu zaměstnanců, k němuž může v podniku dojít. V případě nepřijetí výše uvedených opatření bude toto přizpůsobení provedeno na základě dohody mezi podnikem a zástupci zaměstnanců."

11 Článek 67 odst. 3 statutu zaměstnanců uvádí:

„Délka funkčního období zástupců zaměstnanců a členů rady zaměstnanců je stanovena na čtyři roky s tím, že uvedení zástupci plní své funkce v rámci výkonu svých pravomocí a s nimi souvisejících záruk až do vyhlášení a uspořádání nových voleb.

Zástupci zaměstnanců a členové rady zaměstnanců mohou být odvoláni pouze na základě rozhodnutí zaměstnanců, kteří je zvolili, přijatého na shromáždění svolaném za tímto účelem za účasti nejméně třetiny voličů, absolutní většinou tohoto shromáždění, na základě všeobecného individuálního, svobodného, přímého a tajného hlasování. K odvolání však nemůže dojít během jednání o nové kolektivní smlouvě, ani nemůže být navrženo před uplynutím lhůty nejméně šesti měsíců."

Spor v původním řízení a předběžná otázka

12 Starosta Ayuntamiento de La Línea vydal dne 25. srpna 2008 vyhlášku, kterou rozhodl o zpětném odkupu řady koncesí na veřejné služby, jejichž výkonem byly až do

tehdejší doby pověřeny na základě koncese čtyři soukromé podniky. Služby, na které se vztahovaly koncese, jež byly odkoupeny, se týkaly domovnictví a úklidu veřejných školských zařízení, úklidu vozovek a údržby parků a zahrad.

13 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že po zpětném odkupu různých koncesí na veřejné služby ze strany Ayuntamiento de La Línea byli zaměstnanci podniků, které byly až do tehdejší doby držiteli koncesí, převzati obecním úřadem a začleněni mezi jeho zaměstnance, přičemž bez výjimky titíž zaměstnanci zastávají nadále stejná pracovní místa a plní stejné funkce jako před uvedeným odkupem, na stejných pracovištích a podle pokynů stejných přímých nadřízených, bez podstatných změn svých pracovních podmínek, s jediným rozdílem, že jejich nejvyššími nadřízenými, hierarchicky postavenými nad přímými nadřízenými, jsou nyní příslušní volení zástupci, a sice členové obecního zastupitelstva nebo starosta.

14 Zákonem uznaní zástupci zaměstnanců každého z těchto podniků-koncesionářů podali v důsledku zpětného odkupu koncesí žádosti k Ayuntamiento de La Línea za účelem přiznání nároku na pracovní volno k výkonu zastupitelské činnosti. Tyto žádosti byly zamítnuty rozhodnutím ze dne 10. září 2008 s odůvodněním, že dotčení zaměstnanci již nevykonávají své funkce zákonem uznaných zástupců z důvodu svého začlenění mezi zaměstnance obecního úřadu.

15 V tomto kontextu požadoval žalobce v původním řízení, tj. UGT-FSP, dne 28. října 2008, poté, co byl obeznámen s tímto rozhodnutím, vyjasnění od Ayuntamiento de La Línea, a následně dne 13. listopadu 2008 podal proti uvedenému rozhodnutí žalobu k Juzgado de lo Social Único de Algeciras.

16 Rozhodnutím ze dne 26. března 2009 se Juzgado de lo Social Único de Algeciras rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je podmínka zachování samostatnosti uvedená v čl. 6 odst. 1 směrnice 2001/23/ES […] splněna v situaci (jako je situace v projednávané věci), ve které po odkupu různých koncesí na veřejné služby obcí byli zaměstnanci podniků, které dosud poskytovaly veřejné služby na základě koncese, převedeni na obecní úřad a byli začleněni mezi jeho zaměstnance, přičemž titíž zaměstnanci (bez výjimky) zastávají nadále stejná pracovní místa a plní stejné funkce jako před uvedeným odkupem, na stejných pracovištích a podle pokynů stejných přímých nadřízených, bez podstatných změn svých pracovních podmínek, s jediným rozdílem, že jejich nejvyššími nadřízenými (hierarchicky postavenými nad přímými nadřízenými) jsou nyní příslušní volení zástupci (členové obecního zastupitelstva nebo starosta)?“

K předběžné otázce

17 Podstatou předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda si převáděná hospodářská jednotka zachová samostatnost ve smyslu čl. 6 odst. 1 směrnice 2001/23, pokud jsou zaměstnanci, kteří byli součástí jejího personálu, převzati obcí a začleněni mezi její zaměstnance, přičemž titíž zaměstnanci zastávají nadále stejná pracovní místa a plní stejné funkce jako před převodem, na stejných pracovištích a podle pokynů stejných přímých nadřízených, bez podstatných změn svých pracovních podmínek, s jediným rozdílem, že nejvyššími nadřízenými převáděné hospodářské jednotky se stanou volení zástupci.

18 Španělská vláda má za to, že podmínky převodu ve smyslu směrnice 2001/23 nejsou ve věci v původním řízení splněny. Tvrdí totiž, že nedochází k převodu podstatných hmotných složek mezi podniky-koncesionáři a Ayuntamiento de La Línea, neboť veřejná školská zařízení, ulice a obecní parky a zahrady byly již ve vlastnictví Ayuntamiento de La Línea. Převzat byl pouze veškerý personál zaměstnaný podniky-koncesionáři. Nelze přitom opomíjet hmotnou složku, na níž spočívají domovnické, úklidové a údržbářské služby, jejichž výkonem byly pověřeny uvedené podniky-koncesionáři, přestože pracovní síla představuje důležitý faktor těchto služeb.

19 Za účelem odpovědi na tuto otázku je tudíž třeba nejprve určit, zda se na převod, k němuž došlo ve věci v původním řízení, vztahuje čl. 1 odst. 1 písm. b) směrnice 2001/23. Otázka samostatnosti ve smyslu čl. 6 odst. 1 směrnice 2001/23 totiž vyvstane pouze tehdy, pokud bude na otázku uvedenou v předchozí větě odpovězeno kladně.

K existenci převodu ve smyslu článku 1 směrnice 2001/23

20 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že se ve věci v původním řízení jedná o převzetí obcí, tj. veřejnoprávní právnickou osobou, řady koncesí na veřejné služby, jejichž výkonem byly až doposud pověřeny různé soukromé podniky-koncesionáři. Aktem, kterým došlo k tomuto převzetí, je obecní vyhláška.

21 Směrnice 2001/23 se podle svého čl. 1 odst. 1 vztahuje na veškeré převody podniku, závodu nebo části podniku nebo závodu na jiného zaměstnavatele, které vyplývají ze smluvního převodu nebo sloučení.

22 Podle ustálené judikatury je cílem směrnice 2001/23 zajistit nepřetržitost pracovních poměrů existujících v rámci hospodářské jednotky nezávisle na změně vlastníka. Rozhodujícím kritériem pro určení existence převodu ve smyslu této směrnice je tedy otázka, zda si dotčená jednotka zachovává svou identitu, což vyplývá zejména ze skutečného pokračování v provozu nebo jeho převzetí (viz zejména rozsudky ze dne 18. března 1986, Spijkers, 24/85, Recueil, s. 1119, body 11 a 12, a ze dne 15. prosince 2005, Güney-Görres a Demir, C-232/04 a C-233/04, Sb. rozh. s. I-11237, bod 31 a citovaná judikatura).

23 Soudní dvůr judikoval v kontextu směrnice 77/187, ve znění směrnice 98/50, že pouhá skutečnost, že nabyvatelem je veřejnoprávní právnická osoba, v daném případě obec, neumožňuje vyloučit existenci převodu spadajícího do působnosti uvedené směrnice (rozsudek ze dne 26. září 2000, Mayeur, C-175/99, Recueil, s. I-7755, bod 33). Takový závěr platí rovněž v kontextu směrnice 2001/23.

24 Okolnost, že rozhodnutí, kterým byly zpětně převzaty koncese na veřejné služby, mělo formu vyhlášky, tj. rozhodnutí přijatého jednostranně Ayuntamiento de La Línea, nebrání zjištění převodu ve smyslu směrnice 2001/23 mezi soukromými podniky-koncesionáři a Ayuntamiento de La Línea.

25 Soudní dvůr totiž již dříve judikoval, že skutečnost, že k převodu dojde na základě jednostranných rozhodnutí orgánů veřejné moci, a nikoli shodného projevu vůle, nevylučuje uplatnění uvedené směrnice (viz rozsudky ze dne 19. května 1992, Redmond Stichting, C-29/91, Recueil, s. I-3189, body 15 až 17, a ze dne 14. září 2000, Collino a Chiappero, C-343/98, Recueil, s. I-6659, bod 34).

26 Aby se uplatnila směrnice 2001/23, musí se převod týkat hospodářské jednotky organizované trvalým způsobem, jejíž činnost není omezena na provedení určitého díla (viz zejména rozsudek ze dne 19. září 1995, Rygaard, C-48/94, Recueil, s. I-2745, bod 20). Pojem „jednotka" musí být chápán jako organizované seskupení osob a prostředků umožňující výkon hospodářské činnosti, která sleduje vlastní cíl (viz zejména rozsudky ze dne 11. března 1997, Süzen, C-13/95, Recueil, s. I-1259, bod 13; ze dne 20. listopadu 2003, Abler a další, C-340/01, Recueil, s. I-14023, bod 30, a výše uvedený rozsudek Güney-Görres a Demir, bod 32).

27 K určení toho, zda jsou podmínky převodu hospodářské jednotky organizované trvalým způsobem splněny, je třeba vzít v úvahu všechny skutkové okolnosti charakterizující dotčenou operaci, k nimž patří zejména typ podniku nebo závodu, o který se jedná, převedení, nebo nepřevedení takových hmotných složek podnikání, jako jsou budovy a movitý majetek, hodnota nehmotných složek v době převodu, převzetí, nebo nepřevzetí podstatné části původních zaměstnanců novým vedením podniku, převedení, nebo nepřevedení klientely, jakož i stupeň podobnosti činností vykonávaných před převodem a po převodu a délka případného pozastavení těchto činností. Tyto skutečnosti představují nicméně pouze částečné aspekty celkového posouzení, které je třeba provést, a nemohou být proto hodnoceny samostatně (viz zejména výše uvedené rozsudky Spijkers, bod 13; Redmond Stichting, bod 24; Süzen, bod 14; Abler a další, body 33 a 34, a Güney-Görres a Demir, body 33 a 34).

28 Krom toho Soudní dvůr uvedl, že hospodářská jednotka může v určitých odvětvích fungovat bez podstatných majetkových, hmotných či nehmotných, aktiv, takže zachování identity této jednotky i po dané operaci, jejímž je předmětem, nemůže již z podstaty věci záviset na převodu těchto aktiv (viz výše uvedený rozsudek Süzen, bod 18; rozsudek ze dne 10. prosince 1998, Hernández Vidal a další, C-127/96, C-229/96 a C-74/97, Recueil, s. I-8179, bod 31, a Hidalgo a další, C-173/96 a C-247/96, Recueil, s. I-8237, bod 31).

29 Soudní dvůr tak judikoval, že jelikož v některých odvětvích, v nichž činnost spočívá především na pracovní síle, může kolektiv zaměstnanců, který trvale slučuje společná činnost, odpovídat hospodářské jednotce, taková jednotka je způsobilá zachovat si svoji identitu i po převodu v případě, kdy se nový zaměstnavatel nespokojí s pokračováním v dotčené činnosti, ale převezme rovněž podstatnou část – co do jejich počtu a dovedností – pracovníků, které jeho předchůdce předtím vyčlenil speciálně pro tento úkol. V takovém případě nový zaměstnavatel vskutku získá organizovaný soubor složek podnikání, který mu umožní trvale pokračovat v činnostech nebo některých činnostech převádějícího podniku (výše uvedené rozsudky Süzen, bod 21; Hernández Vidal a další, bod 32, a Hidalgo a další, bod 32).

30 Konkrétněji Soudní dvůr ohledně podniku zajišťujícího úklidové služby shledal, že organizovaný soubor zaměstnanců, kteří jsou speciálně a trvale přiděleni k výkonu určitého společného úkolu, může v případě, že neexistují jiné výrobní faktory, odpovídat hospodářské jednotce (výše uvedený rozsudek Hernández Vidal a další, bod 27).

31 Jak uvedla generální advokátka v bodě 39 svého stanoviska, skutečnost, že ve věci v původním řízení nedošlo k převodu takového majetku, ve vztahu k němuž byly poskytovány služby soukromými podniky-koncesionáři, jako jsou školní budovy, ulice, veřejné parky a zahrady, je zcela bez významu. Hmotnými aktivy, která by měla být případně zohledněna, jsou totiž zařízení, stroje nebo vybavení, které jsou skutečně užívány za účelem poskytování domovnických, úklidových a údržbářských služeb.

32 Je na předkládajícím soudu, aby s ohledem na všechny výše uvedené prvky výkladu určil, zda ve věci v původním řízení došlo k převodu ve smyslu směrnice 2001/23.

K pojmu „samostatnost“ ve smyslu článku 6 směrnice 2001/23

33 Španělská vláda tvrdí, že pojem „samostatnost“ obsažený v článku 6 směrnice 2001/23 je třeba vykládat jako rovnocenný pojmu „identita“ obsaženému v čl. 1 odst. 1 písm. b) této směrnice. Takový výklad však nemůže obstát.

34 Jak totiž vyplývá z čl. 1 odst. 1 písm. b) směrnice 2001/23, otázka zachování identity se posuzuje v okamžiku smluvního převodu nebo sloučení dotyčné hospodářské jednotky. Taková operace může být považována za „převod“ ve smyslu této směrnice pouze tehdy, pokud je identita uvedené jednotky zachována.

35 Naproti tomu otázka zachování samostatnosti se posuzuje až poté, co již byla shledána existence převodu ve smyslu směrnice 2001/23. Tato směrnice se totiž použije na každý převod, který splňuje podmínky stanovené v jejím čl. 1 odst. 1, ať již si převáděná hospodářská jednotka zachová v rámci struktury nabyvatele svou samostatnost, či nikoliv (viz rozsudek ze dne 12. února 2009, Klarenberg, C-466/07, Sb. rozh. s. I-803, bod 50).

36 Kdyby pojmy „identita“ a „samostatnost“ byly rovnocenné, byla by úvodní věta čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce směrnice 2001/23, která stanoví podmínku zachování samostatnosti dotčeného podniku, závodu nebo části podniku nebo závodu, zbavena užitečného účinku, neboť čl. 6 odst. 1 této směrnice by se automaticky uplatnil v případě zachování identity obchodní jednotky ve smyslu čl. 1 odst. 1 písm. b) uvedené

směrnice. Tyto pojmy tudíž rovnocenné nejsou a otázka, zda si podnik zachoval samostatnost pro účely článku 6 směrnice 2001/23, se naskýtá až tehdy, když bylo prokázáno, že skutečně došlo k převodu ve smyslu této směrnice.

37 Pokud jde o pojem „samostatnost", je třeba konstatovat, že uvedený článek 6 neobsahuje žádnou definici tohoto pojmu. Zmíněný pojem není definován ani v jiných článcích uvedené směrnice.

38 Podle ustálené judikatury přitom vyplývá z požadavků jak jednotného použití práva Unie, tak zásady rovnosti, že znění ustanovení práva Unie, které výslovně neodkazuje na právo členských států za účelem vymezení svého smyslu a dosahu, musí být zpravidla vykládáno autonomním a jednotným způsobem v celé Evropské unii (viz v tomto smyslu naposledy rozsudek ze dne 3. prosince 2009, Yaesu Europe, C-433/08, Sb. rozh. s. I-11487, bod 18 a citovaná judikatura).

39 Krom toho podle rovněž ustálené judikatury je třeba význam a dosah pojmů, které právo Unie nijak nedefinuje, určit v souladu s jejich obvyklým smyslem v běžném jazyce, s přihlédnutím ke kontextu, ve kterém jsou použity, a cílům, které sleduje právní úprava, jejíž součástí jsou (v tomto smyslu viz zejména rozsudky ze dne 10. března 2005, easyCar, C-336/03, Sb. rozh. s. I-1947, bod 21; ze dne 22. prosince 2008, Wallentin-Hermann, C-549/07, Sb. rozh. s. I-11061, bod 17, a ze dne 5. března 2009, Komise v. Francie, C-556/07, bod 50).

40 Je třeba nejprve připomenout, že směrnice 2001/23 směřuje k zajištění zachování práv zaměstnanců v případě změny zaměstnavatele tím, že jim umožňuje pokračovat v zaměstnání u nového zaměstnavatele za stejných podmínek, jaké byly smluveny s převodcem (viz zejména rozsudky ze dne 10. února 1988, Foreningen af Arbejdsledere

i Danmark, 324/86, Recueil, s. 739, bod 9; ze dne 9. března 2006, Werhof, C-499/04, Sb. rozh. s. I-2397, bod 25, a ze dne 27. listopadu 2008, Juuri, C-396/07, Sb. rozh. s. I-8883, bod 28). Právo zaměstnanců na to, aby byli zastoupeni, zde není výjimkou. Z toho vyplývá, že toto zastoupení nesmí být zpravidla převodem dotčeno.

41 Článek 6 odst. 1 první pododstavec směrnice 2001/23, který obsahuje obecné pravidlo ohledně zastoupení zaměstnanců, totiž stanoví, že zachová-li si podnik, závod nebo část podniku nebo závodu samostatnost, zůstávají status a funkce zástupců nebo zastoupení zaměstnanců dotčených převodem zachovány ve stejné míře a za stejných podmínek jako přede dnem převodu.

42 Dále je třeba podotknout, že výraz „samostatnost“ označuje v souladu se svým obvyklým smyslem v běžném jazyce právo řídit se vlastními pravidly.

43 Uplatní-li se tento výraz na hospodářskou jednotku, znamená pravomoci přiznané vedoucím pracovníkům této jednotky organizovat poměrně svobodně a nezávisle práci v rámci uvedené jednotky při výkonu hospodářské činnosti, která je jí vlastní, a konkrétněji pravomoci vydávat příkazy a pokyny, rozdělovat úkoly podřízeným zaměstnancům dotčené jednotky a rozhodovat o využití hmotných prostředků, které má k dispozici, a to bez přímého zásahu jiných organizačních struktur zaměstnavatele (dále jen „organizační pravomoci“).

44 Samostatnost je tedy ve smyslu čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce směrnice 2001/23 v zásadě zachována, zůstanou-li organizační pravomoci vedoucích pracovníků převáděné jednotky po převodu v rámci organizačních struktur nabyvatele v podstatě nezměněny oproti situaci, která existovala před převodem.

45 V takovém případě musí být právo zaměstnanců na zastoupení v zásadě vykonáváno stejným způsobem a za stejných podmínek jako před převodem.

46 Naproti tomu v situaci, v níž zaměstnanci podléhají v důsledku převodu vedoucím pracovníkům, jejichž organizační pravomoci byly omezeny a nemohou být nadále považovány za samostatné, již zájmy těchto zaměstnanců nejsou stejné, a způsoby a podmínky jejich zastoupení se tudíž musí přizpůsobit nastalým změnám. Proto musí být, jak vyplývá z čl. 6 odst. 1 čtvrtého pododstavce směrnice 2001/23 funkční období zástupců zaměstnanců dotčených převodem v takovém případě omezeno výhradně na období nezbytné k novému vytvoření nebo jmenování zastoupení zaměstnanců.

47 Pokud jde o případ případného přerozdělení některých organizačních pravomocí v rámci převáděné jednotky, takové přerozdělení nemůže v zásadě narušit její samostatnost. Důležité je, aby všichni vedoucí pracovníci převáděné jednotky mohli ve vztahu k jiným organizačním strukturám nového zaměstnavatele vykonávat organizační pravomoci, které jim byly již přiznány před převodem.

48 Krom toho pouhá změna nejvyšších nadřízených jako ve věci v původním řízení nemůže sama o sobě narušit samostatnost převáděné jednotky.

49 Pouze pravomoci umožňující těmto nadřízeným přímo organizovat činnost zaměstnanců této jednotky a převzít rozhodování v rámci této jednotky by mohly narušit samostatnost uvedené jednotky. Platí však, že takové převzetí rozhodování v rámci převáděné jednotky nelze považovat za narušující její samostatnost, dochází-li k němu výjimečně, dočasně a na základě pravidel stanovených za tímto účelem za takových naléhavých okolností, jako je dočasná vážná porucha narušující chod této jednotky.

50 Krom toho prostá kontrolní pravomoc nejvyšších nadřízených zpravidla nezasahuje do samostatnosti převáděné jednotky, ledaže by zahrnovala rovněž takové pravomoci, jaké jsou uvedeny v předchozím bodě.

51 Takový výklad pojmu „samostatnost" ostatně umožňuje zachovat užitečný účinek článku 6 směrnice 2001/23, neboť převod podniku, závodu nebo části podniku nebo závodu je v praxi téměř vždy doprovázen výměnou nejvyšších nadřízených pracovníků.

52 Tento výklad nelze zpochybnit argumenty španělské vlády, podle nichž by takový výklad, který ve věci v původním řízení znamená pokračování dosavadního zastoupení zaměstnanců, jednak vyvolal určitou formu „dvojího zastoupení" v rámci personálu nového zaměstnavatele a jednak by přehlížel hospodářskou újmu, jež by vznikla novému zaměstnavateli v důsledku jeho povinnosti přiznat zástupcům převedených zaměstnanců nárok na „pracovní volno k výkonu zastupitelské činnosti". Těmito argumenty jsou totiž pouze zpochybňovány právní následky volby, kterou učinil zákonodárce Unie tím, že přijal článek 6 směrnice 2001/23.

53 Stejně tak musí být odmítnut argument španělské vlády vycházející z diskriminace a porušení zásady rovného zacházení ve vztahu k zástupcům zaměstnanců a zástupcům odborů stávajících zaměstnanců nového zaměstnavatele.

54 Jak uvedla generální advokátka v bodě 88 svého stanoviska, i kdyby se převedení zaměstnanci a zaměstnanci nového zaměstnavatele nacházeli ve srovnatelných situacích, bylo by rozdílné zacházení, které by vyplývalo z možné nerovnováhy v rámci organizace nového zaměstnavatele na úkor zástupců odborů, kteří jsou zde již zastoupeni, a dotčených zástupců zaměstnanců, jejichž počet se nezměnil, odůvodněno s ohledem na cíl směrnice 2001/23, kterým je zajistit, pokud je to možné a proveditelné, aby noví zaměstnanci nebyli z důvodu převodu znevýhodněni oproti situaci předcházející tomuto převodu.

55 Konečně, pokud jde o argument vycházející ze zásahu do svobody odborového sdružování stávajících zaměstnanců, stačí poznamenat, že španělská vláda neprokázala, jak by za okolností věci v původním řízení mohl být zachováním zástupců zaměstnanců převáděné jednotky dotčen výkon této základní svobody.

56 Vzhledem ke všem výše uvedeným úvahám je na položenou otázku třeba odpovědět, že převáděná hospodářská jednotka si zachová samostatnost ve smyslu čl. 6 odst. 1 směrnice 2001/23, pokud se pravomoci přiznané vedoucím pracovníkům této jednotky v rámci organizačních struktur převodce, a sice pravomoc poměrně svobodně a nezávisle organizovat práci v rámci uvedené jednotky při výkonu hospodářské činnosti, která je jí vlastní, a konkrétněji pravomoci vydávat příkazy a pokyny, rozdělovat úkoly podřízeným pracovníkům dotčené jednotky a rozhodovat o využití hmotných prostředků, které má k dispozici, a to bez přímého zásahu jiných organizačních struktur zaměstnavatele, v podstatě v rámci organizačních struktur nabyvatele nezměnily. Pouhá změna nejvyšších nadřízených pracovníků nemůže sama o sobě narušit

samostatnost převáděné jednotky, ledaže by noví nejvyšší nadřízení měli pravomoci, které by jim umožňovaly přímo organizovat činnost zaměstnanců této jednotky, a nahradit tak přímé nadřízené těchto zaměstnanců při přijímání rozhodnutí v rámci této jednotky.

K nákladům řízení

57 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Převáděná hospodářská jednotka si zachová samostatnost ve smyslu čl. 6 odst. 1 směrnice Rady 2001/23/ES ze dne 12. března 2001 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se zachování práv zaměstnanců v případě převodů podniků, závodů nebo částí podniků nebo závodů, pokud se pravomoci přiznané vedoucím pracovníkům této jednotky v rámci organizačních struktur převodce, a sice pravomoc poměrně svobodně a nezávisle organizovat práci v rámci uvedené jednotky při výkonu hospodářské činnosti, která je jí vlastní, a konkrétněji pravomoci vydávat příkazy a pokyny, rozdělovat úkoly podřízeným pracovníkům

dotčené jednotky a rozhodovat o využití hmotných prostředků, které má k dispozici, a to bez přímého zásahu jiných organizačních struktur zaměstnavatele, v podstatě v rámci organizačních struktur nabyvatele nezměnily.

Pouhá změna nejvyšších nadřízených pracovníků nemůže sama o sobě narušit samostatnost převáděné jednotky, ledaže by noví nejvyšší nadřízení měli pravomoci, které by jim umožňovaly přímo organizovat činnost zaměstnanců této jednotky, a nahradit tak přímé nadřízené těchto zaměstnanců při přijímání rozhodnutí v rámci této jednotky.

Podpisy.